

Goedkeuring van het Verdrag betreffende de cultureele en intellectueele betrekkingen tuschen Nederland en België.

431. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet (en bijlage), houdende goedkeuring van het Verdrag betreffende de cultureele en intellectueele betrekkingen tuschen Nederland en België.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen wij U in Godes heilige bescherming.
Soestdijk, den 25 Maart 1947.

WILHELMINA.

431. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het vanwege Ons te 's-Gravenhage op 16 Mei 1946 ondertekende Verdrag

betreffende de cultureele en intellectueele betrekkingen tuschen Nederland en België alvorens te worden bekraftigd, ingevolge artikel 60, tweede lid, der Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal behoeft;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Het vanwege Ons te 's-Gravenhage op den 16den Mei 1946 ondertekende Verdrag betreffende de culturele en intellectueele betrekkingen tuschen Nederland en België, in afdruk bij deze wet gevoegd, wordt goedgekeurd.

Artikel 2.

Deze wet treedt in werking met ingang van den tweeden dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

*De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,*

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

BIJLAGE BIJ HET ONTWERP VAN WET.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden,

ter eeren, en

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins-Regent in naam van Zijne Majesteit den Koning der Belgen,

ter andere,

Bezielt door den gelijken wensch het tusschen beide landen den 26sten October 1927 gesloten Verdrag betreffende intellectueele toenadering uit te breiden en aan te passen aan de veranderde omstandigheden;

Hebben besloten te dien einde een nieuw Verdrag te sluiten betreffende de cultureele en intellectueele betrekkingen tuschen beide landen en hebben tot Hunne Gevolmachtigden benoemd, te weten:

Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins-Regent in naam van Zijne Majesteit den Koning der Belgen:

Zijne Excellentie den Heer Léon Nemry, Buitengewoon en Gevolmachtigd Ambassadeur van België te 's-Gravenhage;

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden:

Zijne Excellentie Dr. J. H. van Royen, Hoogstdertilver Minister van Buitenlandsche Zaken;

Die, na wederzijdsche overlegging van hun respectievelijke volmachten, dewelke in orde bevonden zijn, zijn overeengekomen nopens de volgende bepalingen:

Artikel 1.

Het Verdrag heeft ten doel, door bestendig contact tusschen de beide Partijen, de goede betrekkingen tuschen beide landen op het gebied van onderwijs, wetenschap en kunst op een hechte basis te grondvesten en te ontwikkelen.

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas,

d'une part, et

Son Altesse Royale le Prince Régent au nom de Sa Majesté le Roi des Belges,

d'autre part;

Animés d'un égal désir d'étendre et d'adapter aux circonstances nouvelles l'Accord arrêté entre les deux pays, le 26 octobre 1927, touchant leurs relations intellectuelles;

Ont résolu de conclure à cet effet un nouvel Accord concernant les relations culturelles et intellectuelles entre les deux pays, et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Son Altesse Royale le Prince Régent au nom de Sa Majesté le Roi des Belges:

Son Excellence Monsieur Léon Nemry, Ambassadeur extraordinaire et plénipotentiaire de Belgique à La Haye;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

Son Excellence Monsieur J. H. van Royen, Son Ministre des Affaires Etrangères;

Lesquels, après s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs, trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article 1er.

L'Accord a pour but d'établir sur des bases solides et de développer par un contact permanent entre les deux Parties les bonnes relations des deux pays dans le domaine scolaire, scientifique et artistique.

Artikel 2.

Met het oog op de problemen, die de uitvoering van dit Verdrag zal opwerpen, wordt een gemengde Commissie opgericht. Deze zal bestaan uit tien leden; ieder der Verdragsluitende Partijen wordt door vijf leden vertegenwoordigd. De samenstelling en de werkzaamheden van de Commissie worden door de volgende principes beheerscht:

1. De leden der Commissie worden voor Nederland benoemd door den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen; voor België door den Minister van Openbaar Onderwijs. De lijst der leden van iedere Verdragsluitende Partij wordt langs den diplomatieken weg aan de Regeering der andere Partij ter goedkeuring toegezonden.
2. De gemengde Commissie vergadert in pleno telkenmale als de noodzakelijkheid daartoe gevoeld wordt en ten minste eenmaal 's jaars, om beurten in Nederland en in België. Deze samenkomsten worden voorgezeten door een elfde lid, namelijk den Minister van het land waar de samenkomst plaats vindt.
3. Indien vraagstukken van technischen aard in behandeling moeten worden genomen, kan de gemengde Commissie er toe overgaan subcommissies op te richten, samengesteld uit leden, gekozen uit of buiten haar midden, waarin ieder land door een gelijk aantal leden vertegenwoordigd wordt. De plaats van samenkomst en het voorzitterschap van deze subcommissies worden geregeld door dezelfde principes als onder 2 vastgesteld, met dien verstande, dat het voorzitterschap daarvan kan berusten bij een persoon, aan te wijzen door den Minister van het land waar de zitting plaats vindt.

Artikel 3.

Na bekraftiging van dit Verdrag zullen de daaruit voortvloeiende regelingen, zooals deze door de gemengde Commissie zijn vastgesteld, worden bekend gemaakt in een officiële Akte, die als bijlage aan dit Verdrag zal worden toegevoegd. Deze regelingen, alsmede alle veranderingen van en toevoegingen aan deze regelingen, komen op voorstel van de gemengde Commissie tot stand na goedkeuring door de Regeeringen van beide landen.

Artikel 4.

Beide Verdragsluitende Partijen zullen een geregelde uitwisseling van hoogeeraren en leden van wetenschappelijke instellingen bevorderen. De universiteiten of de wetenschappelijke instellingen zullen zelve de candidaten voordragen; deze voordrachten zullen voor advies aan de gemengde Commissie worden voorgelegd. De beide Ministers van de Verdragsluitende landen zullen de voorwaarden bepalen, waaronder deze uitwisseling plaats vindt; zij stellen het getal der uit te wisselen hoogeeraren vast, het gebied van hun onderwijs, den duur van hun mandaat en het bedrag van hun wedde.

Artikel 5.

Er kan worden overgegaan op overeenkomstige voorwaarden tot een uitwisseling van leerkrachten van het lager, het middelbaar of voorbereidend hooger, het kunst-, rijverheids-, landbouw- en tuinbouwonderwijs.

Artikel 6.

Ieder der Verdragsluitende Partijen is gerechtigd culturele instellingen op te richten op het grondgebied der andere Partij, met dit voorbehoud, dat deze zich moeten onderwerpen aan de wettelijke bepalingen betreffende de oprichting van dergelijke instellingen in ieder der beide landen.

Artikel 7.

Ieder der Verdragsluitende Partijen verklaart het toekennen van beurzen te willen bevorderen, ten einde studeerenden in staat te stellen hun studiën of onderzoeken in het andere Verdragsluitende land voort te zetten. De gemengde Commissie kan, wat het aantal dezer beurzen en alle verdere regelingen van practischen aard betreft, bij de betrokken Regeeringen voorstellen indienen.

Article 2.

Afin de résoudre les questions que posera la mise en application du présent Accord, il sera constitué une Commission mixte. Elle se composera de dix membres; chacune des Parties Contractantes sera représentée par cinq membres. La composition et le fonctionnement de la Commission seront régis par les principes suivants:

1. Les membres de la Commission seront nommés: pour les Pays-Bas par le Ministre de l'Instruction, des Sciences et des Arts; pour la Belgique, par le Ministre de l'Instruction Publique. La liste des membres de chaque Partie Contractante sera transmise pour approbation au Gouvernement de l'autre Partie, par la voie diplomatique.
2. La Commission mixte se réunira en séance plénière chaque fois que la nécessité s'en fera sentir, et au moins une fois par an, alternativement aux Pays-Bas et en Belgique. Ces réunions seront présidées par un onzième membre, notamment par le Minister du pays, siège de la réunion.
3. Si des questions d'ordre technique doivent être abordées, la Commission mixte pourra procéder à la création de sous-comités composés de membres choisis dans ou en dehors de son sein, chaque pays y étant représenté par un nombre égal de membres. Le lieu de la réunion et la présidence de ces sous-comités seront déterminés suivant les principes repris au par. 2 ci-dessus, la présidence pouvant cependant être assumée par une personnalité à désigner par le Ministre du pays, siège de la réunion.

Article 3.

Après ratification de l'Accord les réglementations qui en résultent seront publiées, telles qu'elles ont été arrêtées par la Commission mixte, par un Acte officiel qui sera joint en annexe au présent Accord. Ces réglementations ainsi que toutes les modifications ou additions auxdites réglementations se feront sur la proposition de la Commission mixte et après approbation par les Gouvernements des deux pays.

Article 4.

Les deux Parties Contractantes favorisent l'échange régulier de professeurs d'université et de membres d'institutions scientifiques. Les présentations des candidats seront faites par les universités ou les institutions scientifiques elles-mêmes; elles seront soumises à l'avis de la Commission mixte. Les deux Ministres des Pays Contractants arrêteront les modalités de cet échange; ils fixeront le nombre des professeurs d'échange, la nature de leur enseignement, la durée de leur mandat et le montant de leur traitement.

Article 5.

Il pourra être procédé, dans des conditions similaires, à un échange de professeurs de l'enseignement primaire, de l'enseignement secondaire ou préparatoire aux études supérieures, de l'enseignement artistique, industriel, agricole et horticole.

Article 6.

Chaque Partie Contractante est autorisée à créer des instituts culturels sur le territoire de l'autre, sous réserve de se conformer aux dispositions légales régissant la création de pareils instituts dans chaque pays.

Article 7.

Chaque Partie Contractante déclare vouloir favoriser la collation de bourses pour permettre aux étudiants de poursuivre leurs études ou recherches dans le pays co-contractant. La Commission mixte peut faire des propositions aux Gouvernements intéressés pour ce qui concerne le nombre de ces bourses et toute réglementation pratique ultérieure.

Artikel 8.

Ieder der Verdragsluitende Partijen zal het organiseren van vacanciecursussen bevorderen ten behoeve van de in de artikelen 4 en 5 bedoelde personen, afkomstig uit het land der andere Partij, alsmede het organiseren van groepsreizen van wetenschappelijk en onderwijzend personeel en van leerlingen in het andere land.

Artikel 9.

De Verdragsluitende Partijen verbinden zich er toe zooveel mogelijk alle praktische maatregelen te treffen, die geschikt zijn om de belemmeringen op te heffen, welke thans een regelmatige uitwisseling van studeerenden in den weg staan.

Artikel 10.

Het vraagstuk van de gelijkwaardigheid der getuigschriften en graden zal het voorwerp uitmaken van een grondig onderzoek door de gemengde Commissie of door een subcommissie, welke speciaal met deze taak wordt belast.

Ieder der Verdragsluitende Partijen ziet de mogelijkheid onder het oog om aan de getuigschriften en graden, door haar eigen onderdanen verworven aan de onderwijsinstellingen van het land der andere Partij, binnen het kader van de wettelijke bepalingen van het eigen land, de rechtsgevolgen te verleenen, welke in het land der andere Partij daaruit voortvloeien.

Artikel 11.

De Verdragsluitende Partijen zullen de samenwerking tusschen de door de respectieve landen erkende jeugdorganisaties bevorderen.

Artikel 12.

Eveneens zullen zij een grootere intensiviteit geven aan de cultureele en intellectueele uitwisseling tusschen beide landen door het organiseren van concerten, tooneelvoorstellingen, voordrachten, tentoonstellingen van artistieken en wetenschappelijken aard, door de verspreiding van boeken en periodieken, door de film en de radio.

Artikel 13.

De Verdragshoudende Partijen zullen overleg plegen omtrent de instandhouding en de uitbreiding van hare gemeenschappelijken cultureele belangen in het buitenland.

Artikel 14.

Dit Verdrag vervangt op den dag van zijn in werking treden het Verdrag betreffende intellectueele toenadering, tusschen Nederland en België, geteekend te Brussel, den 26sten October 1927, dat zijn geldigheid zal verliezen.

Artikel 15.

Dit Verdrag zal worden bekraftigd en de akten van bekraftiging zullen zoo spoedig mogelijk worden uitgewisseld te Brussel.

Het Verdrag zal in werking treden op den dag der uitwisseling van de akten van bekraftiging.

Artikel 16.

Dit Verdrag zal van kracht blijven gedurende vijf jaren, te rekenen van den dag waarop het in werking treedt.

Indien geen der Verdragsluitende Partijen kennis heeft gegeven zes maanden vóór afloop van dien termijn van vijf jaren van haar bedoeling het Verdrag te beëindigen, zal het verbindend blijven gedurende een jaar vanaf den dag, waarop de eene of de andere der Verdragsluitende Partijen het zal hebben opgezegd.

Ter bevestiging waarvan de wederzijdsche Gevolmachtigden dit Verdrag hebben geteekend en daaraan hun zegels hebben gehecht.

Gedaan in dubbel, in de Fransche en in de Nederlandsche taal, welke beide teksten gelijkelijk authentiek zijn, te 's-Gravenhage, den 16 Mei 1946.

(I.s.) J. H. VAN ROYEN.

Article 8.

Chaque Partie Contractante encouragera l'organisation de cours de vacances pour les personnes visées aux articles 4 et 5, originaires du pays de l'autre Partie ainsi que l'organisation dans l'autre pays de visites en groupe du personnel scientifique et enseignant ou d'élèves.

Article 9.

Les Parties Contractantes s'engagent à prendre dans la mesure du possible toutes mesures pratiques propres à aplanir les difficultés qui entravent actuellement l'échange régulier d'étudiants.

Article 10.

La question d'équivalence des diplômes et grades fera l'objet d'une étude approfondie de la Commission mixte ou d'un sous-comité spécialement chargé de cette mission.

Chaque Partie Contractante envisage la possibilité d'accorder aux certificats et grades obtenus par leurs propres ressortissants dans les établissements d'enseignement du pays de l'autre Partie, les effets juridiques qui en résultent dans le pays de l'autre Partie, dans le cadre des dispositions légales de leur propre pays.

Article 11.

Les Parties Contractantes encourageront la coopération entre les organisations de jeunesse reconnues pas les pays respectifs.

Article 12.

Eiles intensifieront également l'échange culturel et intellectuel entre les deux pays par l'organisation de concerts, de représentations dramatiques, de conférences, d'expositions artistiques et scientifiques, par la diffusion de livres et de périodiques, par le film et la radio.

Article 13.

Les Parties Contractantes se consulteront en vue de la préservation et du développement de leurs intérêts culturels communs à l'étranger.

Article 14.

Le présent Accord se substituera, à la date de sa mise en vigueur, à l'Accord relatif aux relations intellectuelles entre les Pays-Bas et la Belgique, signé à Bruxelles, le 26 octobre 1927, qui cessera de produire ses effets.

Article 15.

Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification seront échangés à Bruxelles dans le plus bref délai possible.

L'Accord entrera en vigueur à la date de l'échange des instruments de ratification.

Article 16.

Le présent Accord restera en vigueur pour cinq ans à partir de la date à laquelle il entre en vigueur.

Dans le cas où aucune des Parties Contractantes n'aura notifié, six mois avant l'expiration des dites cinq années, son intention d'y mettre fin, le présent Accord continuera à être obligatoire pendant un an à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties Contractantes l'aura dénoncé.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires respectifs ont signé le présent Accord et y ont apposé leurs sceaux.

Fait, en double exemplaire, en langue française et en langue néerlandaise, les deux textes faisant également foi, à La Haye, le 16 mai 1946.

(I.s.) LEON NEMRY.